Ký bởi: BỘ TÀI CHÍNH
Cơ quan: 28 Trần Hưng Đạo
Thời gian ký: 05/11/2026 17:08:49 +07:00

BỘ TÀI CHÍNH	CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 17772/BTC-CHQ V/v chính sách quản lý đối với mặt hàng khoáng sản xuất khẩu	*Hà Nội, ngày 5 tháng 11 năm 2026*

Kính gửi: Bộ Công Thương.

Trong quá trình thực hiện thủ tục hải quan, Bộ Tài chính gặp vướng mắc liên quan đến thực thi quy định pháp luật về chính sách quản lý đối với mặt hàng khoáng sản xuất khẩu, xin trao đổi với Quý Bộ nội dung cụ thể như sau:

1. Quy định pháp luật

1.1. Hiện nay, chính sách quản lý đối với mặt hàng khoáng sản xuất khẩu được quy định tại:

- Điều 9 của Luật khoáng sản quy định những hành vi bị nghiêm cấm trong đó có hành vi "*Kinh doanh khoáng sản không có nguồn gốc hợp pháp*".

- Nghị định số 193/2025/NĐ-CP ngày 02/7/2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Địa chất và khoáng sản (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 21/2026/NĐ-CP ngày 16/01/2026). Tại khoản 3 Điều 99 Nghị định 193/2025/NĐ-CP được sửa đổi bổ sung tại Nghị định số 21/2026/NĐ-CP quy định: "***Bộ Công Thương*** *thực hiện chức năng quản lý nhà nước về hoạt động chế biến, xuất khẩu đối với khoáng sản nhóm I, khoáng chất công nghiệp thuộc khoáng sản nhóm II phục vụ các ngành công nghiệp và khoáng sản nhóm III là nước khoáng thiên nhiên, nước nóng thiên nhiên, bùn khoáng, than bùn; xây dựng để ban hành tiêu chuẩn kỹ thuật đối với khoáng sản sau chế biến; quy định danh mục và chỉ tiêu kỹ thuật đối với khoáng sản được phép xuất khẩu; trừ trường hợp quy định tại điểm b khoản này;* ***Bộ Xây dựng*** *thực hiện chức năng quản lý nhà nước về hoạt động chế biến và xuất khẩu khoáng sản làm vật liệu xây dựng thuộc nhóm II, nhóm III; xây dựng để ban hành tiêu chuẩn kỹ thuật đối với khoáng sản làm nguyên liệu sản xuất vật liệu xây dựng; quy định danh mục, quy cách và chỉ tiêu kỹ thuật đối với khoáng sản làm vật liệu xây dựng được phép xuất khẩu*". Từ 15/9/2026 nhiệm vụ này của Bộ Xây dựng sẽ do Bộ Công thương thống nhất thực hiện theo Nghị quyết số 66.25/2026/NQ-CP ngày 04/9/2026 của Chính Phủ.

- Thông tư số 23/2021/TT-BCT ngày 15/12/2021 của Bộ Công Thương quy định về danh mục chủng loại, tiêu chuẩn chất lượng khoáng sản xuất khẩu do Bộ Công Thương quản lý (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 45/2023/TT-BCT ngày 29/12/2023);

- Thông tư số 11/2026/TT-BXD ngày 31/3/2026 của Bộ Xây dựng quy định danh mục, quy cách và chỉ tiêu kỹ thuật khoáng sản làm vật liệu xây dựng được phép xuất khẩu.

LuatVietnam
Tiện ích văn bản luật

- Thông tư số 15/2013/TT-BTC ngày 15/7/2013 của Bộ Công Thương quy định về xuất khẩu than (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 27/2016/TT-BCT ngày 05/12/2016 và Thông tư số 13/2020/TT-BCT ngày 18/6/2020).

Căn cứ các văn bản trên thì mặt hàng khoáng sản và than xuất khẩu phải đảm bảo điều kiện về nguồn gốc hợp pháp và đáp ứng danh mục chủng loại, chỉ tiêu kỹ thuật/tiêu chuẩn chất lượng do Bộ Công Thương và Bộ Xây dựng ban hành. Tuy nhiên, các văn bản pháp luật trên không quy định doanh nghiệp phải nộp chứng từ cho cơ quan hải quan để chứng minh khoáng sản xuất khẩu đáp ứng các điều kiện này.

- Ngày 18/5/2026, Chính phủ ban hành Nghị quyết số 66.18/2026/NQ-CP về việc phân quyền, cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh (*có hiệu lực từ ngày 01/7/2026 đến hết ngày 28/02/2027*), trong đó tại Tiểu mục 3.2, Mục 3 Phụ lục I.2 ban hành kèm theo Nghị quyết: *"Không thực hiện điều kiện về kinh doanh khoáng sản tại **Điều 14 Nghị định số 17/2020/NĐ-CP**"*.

Điều 14 Nghị định số 17/2020/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư, kinh doanh thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công thương có quy định như sau:

"11. Điều kiện kinh doanh khoáng sản:

a) Là thương nhân theo quy định của Luật Thương mại;

b) Thương nhân chỉ được kinh doanh khoáng sản có nguồn gốc hợp pháp.

Khoáng sản có nguồn gốc hợp pháp là khoáng sản có nguồn gốc, xuất xứ thuộc một trong các trường hợp sau:

- Được khai thác hoặc khai thác tận thu từ các mỏ, điểm mỏ, bãi thải trong thời hạn Giấy phép khai thác, Giấy phép khai thác tận thu do cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp còn hiệu lực;

- Khoáng sản được nhập khẩu theo Tờ khai hàng hóa nhập khẩu có xác nhận của Hải quan cửa khẩu;

- Do cơ quan nhà nước có thẩm quyền tịch thu và phát mại".

Tuy nhiên, ngày 22/7/2026, Chính phủ ban hành Nghị định số 292/2026/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Quản lý ngoại thương, có hiệu lực từ ngày 15/9/2026. Theo phụ lục III ban hành kèm theo Nghị định số 292/2026/NĐ-CP thì *khoáng sản là mặt hàng thuộc danh mục xuất khẩu có điều kiện.*

1.2. Đối với mặt hàng than: Tại Quyết định số 363/QĐ-BCT ngày 28/8/2026 của Bộ trưởng Bộ Công thương phê duyệt điều chỉnh Quy hoạch tổng thể về năng lượng quốc gia thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến 2050 quy định về xuất khẩu than như sau: *"Giai đoạn 2026-2030 xuất khẩu loại than chất lượng cao mà trong nước không có nhu cầu sử dụng hoặc sử dụng không hết, khối lượng than xuất khẩu hàng năm khoảng 2,0 - 3,0 triệu tấn"*.

LuatVietnam
Tiện ích văn bản luật

2. Vướng mắc phát sinh

Theo Nghị quyết số 66.18/2026/NQ-CP thì không thực hiện điều kiện kinh doanh khoáng sản tại Điều 14 Nghị định số 17/2020/NĐ-CP, như vậy xuất khẩu khoáng sản không phải đáp ứng các điều kiện về nguồn gốc hợp pháp và đáp ứng danh mục chủng loại, chỉ tiêu kỹ thuật/tiêu chuẩn chất lượng do Bộ Công Thương ban hành, tuy nhiên theo Nghị định số 292/2026/NĐ-CP và các Thông tư của Bộ Công Thương và Bộ Xây dựng thì vẫn quy định về điều kiện đối với khoáng sản xuất khẩu. Do vậy, việc xuất khẩu khoáng sản có phải đáp ứng điều kiện về nguồn gốc hợp pháp và danh mục chủng loại, chỉ tiêu kỹ thuật/tiêu chuẩn chất lượng do Bộ Công Thương, Bộ Xây dựng ban hành hay không?

3. Ý kiến của Bộ Tài chính

Để đảm bảo việc hiểu, thực hiện đúng và thống nhất trong quá trình giải quyết thủ tục hải quan đối với khoáng sản xuất khẩu, căn cứ các quy định nêu trên, Bộ Tài chính đề nghị Bộ Công Thương có ý kiến rõ về các nội dung sau:

- Khoáng sản xuất khẩu (bao gồm than xuất khẩu) phải đáp ứng điều kiện gì và theo văn bản nào?

- Trường hợp phải đáp ứng các điều kiện xuất khẩu thì doanh nghiệp có phải nộp chứng từ cho cơ quan hải quan để chứng minh khoáng sản đáp ứng các điều kiện xuất khẩu hay không? Nếu có là chứng từ gì?

- Trường hợp không phải đáp ứng điều kiện xuất khẩu thì việc quản lý than xuất khẩu theo định tại Quyết định số 363/QĐ-BCT sẽ thực hiện như thế nào, trách nhiệm cụ thể của các cơ quan liên quan trong việc quản lý đối với chủng loại, tiêu chuẩn than trước khi xuất khẩu thực hiện theo quy định nào?

Bộ Tài chính trân trọng cảm ơn sự phối hợp của Quý Bộ và mong sớm nhận được ý kiến trước ngày ...../11/2026 để hướng dẫn cơ quan hải quan và doanh nghiệp thực hiện. Mọi thông tin xin liên hệ qua đầu mối: Nguyễn Thị Hà Thanh, chuyên viên Cục Hải quan, điện thoại: 0984117777./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- BT Ngô Văn Tuấn (để b/cáo);
- TT Nguyễn Đức Chi (để b/cáo);
- Chi cục Hải quan khu vực VIII (để biết);
- Lưu: VT, CHQ (04b).

TL. BỘ TRƯỞNG
KT. CỤC TRƯỞNG CỤC HẢI QUAN
PHÓ CỤC TRƯỞNG

Âu Anh Tuấn

LuatVietnam
Tiện ích văn bản luật